

PROGRAMMA

08.30 uur: ontvangst

09.00 uur: verwelcoming door dagvoorzitter **CP Gert Vanhees**, diensthoofd Lokale Recherche PZ Limburg Regio Hoofdstad LRH en docent verhoor

09.15 uur: opening door **procureur-generaal Guido Vermeiren**

09.30 uur: ***Toelichting van het wettelijk kader en de herziene COL 3/2021***

door **eerste substituut-procureur des Konings Lieve Meheus**, sectiechef Jeugd&Gezin parket Antwerpen afdeling Mechelen

Het audiovisueel verhoor voor minderjarige slachtoffers en getuigen van misdrijven is reeds lang ingeburgerd. De wet van 5 mei 2019 zorgde voor een uitbreiding naar kwetsbare meerderjarigen.

De gemeenschappelijke omzendbrief 3/2021 (herzien op 29 november 2022) geeft aan de betrokken actoren duidelijke richtlijnen omtrent de te volgen weg en de voor dit type van verhoor te volgen voorwaarden met als doel een goede opvang en adequate begeleiding van slachtoffers of getuigen. Richtlijnen en voorwaarden zijn er ook om de bescherming van slachtoffers te garanderen en secundaire victimisering, ten gevolge van de tussenkomst van de gerechtelijke autoriteiten, te vermijden.

10.00 uur: ***Kleine boefjes met een grote mond: hoe kwetsbaar zijn minderjarige verdachten?***

door **professor Miet Vanderhallen**, UAntwerpen & Universiteit Maastricht

Het EHRM stelt dat bij het verhoor van minderjarige verdachten rekening moet worden gehouden met de kwetsbaarheid van de minderjarige opdat zij effectief zouden kunnen deelnemen aan de strafrechtelijke procedure. Wat houdt de kwetsbaarheid van minderjarige verdachten nu precies in en hoe verlopen de verhoren van minderjarige verdachten in de praktijk? Op basis van de actuele inzichten worden enkele aanbevelingen geformuleerd voor de bescherming van minderjarige verdachten tijdens het politieverhoor.

10.30 uur: ***De training van advocaten inzake bijstand bij verhoor van kwetsbare personen***

door **meester Natascha Bielen**

Na de Salduz-rechtspraak en de invoering en aanpassing van wetgeving in België mochten advocaten niet alleen aanwezig zijn bij verhoor, maar dienden zij daar ook nog eens een actieve rol te gaan vervullen. Hierdoor werd al vlug duidelijk dat die advocaten daar dan ook best toe konden getraind worden. Zo werd de Supralat-opleiding ontwikkeld waardoor sinds een zevental jaren in heel Vlaanderen aan advocaten een basisopleiding 'bijstand verhoor' wordt gegeven. Tijdens deze opleiding kwam naar boven dat er toch bijzonder veel vragen waren naar hoe om te gaan met kwetsbare verdachten tijdens het verhoor. Vanuit deze vraagstelling werden twee bijkomende opleidingen geschreven: 'omgaan met kwetsbare verdachten' en 'omgaan met minderjarige verdachten'.

In dit onderdeel wordt kort ingegaan op de basisopleiding om daarna specifiek de aanvullingen en de verschillen voor kwetsbare verdachten in de twee bijkomende opleidingen te duiden.

11.00 uur: pauze

11.30 uur: **Een reflectie naar de politieopleidingen inzake verhoor kwetsbare personen**
door **CP Gert Vanhees**, diensthoofd Lokale Recherche PZ LRH en docent verhoor

Hoe worden politiemensen opgeleid om te kunnen omgaan met kwetsbare personen in een verhoorcontext? Welke opleidingsonderdelen bestaan er in de basisopleidingen of voortgezette vormingen?

Waar schieten deze opleidingen nog te kort om de verhoorders voldoende tools en skills mee te geven om deze complexere verhoren te kunnen leiden?

Welke weg moeten de 'verhooropleidingen' nog afleggen om het risicovol gedrag van de verhoorder weg te werken?

12.00 uur: **Vaststelling van kwetsbaarheid bij te verhoren personen**
door **professor Lore Mergaerts**, KULeuven

De tijdige vaststelling van de kwetsbaarheid van verdachten, slachtoffers en getuigen voorafgaand aan en het tijdens het verhoor is cruciaal.

Deze kwetsbaarheid kan immers leiden tot inaccurate verklaringen en kan ertoe bijdragen dat een te verhoren persoon zijn rechten niet of op zijn minst onvoldoende kan uitoefenen. Deze tijdige vaststelling van kwetsbaarheid blijkt echter een complexe aangelegenheid te zijn. In deze presentatie wordt ingegaan op deze complexe opdracht voor politie en advocaat en op welke factoren deze vaststelling belemmeren dan wel kunnen faciliteren.

12.30 uur: middagpauze met broodjesmaaltijd

13.30 uur: **Praktijkervaring verhoor kwetsbare personen**
door **rechercheur Evi Vanden Berghen**, FGP Antwerpen, TAM verhoorder

Door de invoering van de SALDUZ+ en de herziening van de omzendbrief 03/2021 wordt er steeds meer aandacht besteed aan de detectie van en het omgaan met kwetsbare personen tijdens het politieverhoor.

Het respectvol en niet-suggestief toepassen van het stappenplan en de basisverhoortechnieken zijn bruikbare tools voor elke verhoorder.

De basisprincipes en aangeleerde verhoortechnieken, toegepast tijdens het TAM-verhoor (audiovisueel verhoor minderjarigen), moeten vermijden dat kwetsbare personen inaccurate, onbetrouwbare of (ongewild) misleidende informatie geven.

14.00 uur: *Bijstand bij de voorbereiding en de uitvoering van moeilijke verhoren*

door **Sigrid Noelanders, gedragsanaliste** bij de dienst Gedragswetenschappen Federale Politie

Het is de taak van de gedragsanalist om bijstand te bieden bij de verhoren van kwetsbare personen. Door welbepaalde psychische problemen of stoornissen heeft een kwetsbare persoon soms moeilijkheden om de vragen te begrijpen en de implicaties van zijn eigen antwoorden in te schatten. Samen met de verhoorders stellen we een verhoorplan op en bieden we eventueel online bijstand tijdens het verhoor, rekening houdend met de kwetsbaarheid van de persoon.

14.30 uur: pauze

15.00 uur: *“Wie bekent er nu feiten die hij niet gepleegd heeft?”*

door **meester Christian Clement**

Het is een voorrecht om als advocaat bijstand te mogen verlenen tijdens een verhoor. Er zijn weinig momenten waar je als advocaat op zulk een korte tijdspanne én een groot verschil kan maken én enorm veel vertrouwen kan verdienen bij een daarvoor (vaak) totaal onbekende cliënt (en zelfs de verhoorders). Via de Salduz-permanentie kom je telkens in één of andere vorm van crisissituatie terecht waarbij je te verhoren personen aantreft van allerlei slag. Door velen wordt het af te leggen verhoor als zeer stresserend ervaren, anderen zijn de (schijnbare ?) rust zelve. Kwetsbaar zijn ze op dat moment allen. Sommigen bijzonder kwetsbaar. In een ultieme situatie bekent zulk een bijzonder kwetsbare verdachte zelfs een moord die hij niet gepleegd heeft.

15.30 uur: afsluiting door dagvoorzitter **CP Gert Vanhees**, diensthoofd Lokale Recherche PZ LRH en docent verhoor

16.00 uur: einde